

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**

Karin Kjellin

DOM
2010-03-25
Meddelad i
Falun

Mål nr
1300-10
Rotel 2

SÖKANDE

Svevia AB, 556768-9848
Box 4018
171 04 Solna

Ombud: Fredrik Abrahamsson
Svevia AB
Box 4018
171 04 Stockholm

MOTPART

Vägverket
781 87 Borlänge

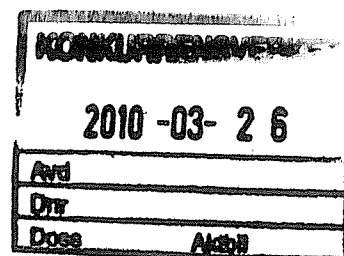
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Svevia AB:s ansökan om överprövning. Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 28 januari 2010 upphör därmed att gälla.

Förvaltningsrätten erinrar om att en ny tiodagarsfrist därmed börjar löpa.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Bakgrund

Vägverket genomför en upphandling av entreprenad avseende bro över Stångån på väg 687 vid Bjärka-Säby i Östergötlands län, diariernr. VV2009/37907. Av tilldelningsbeslut den 18 januari 2010 framgår att anbud från Oden Anläggningsentreprenad AB antagits. I samma beslut anges att anbud från Svevia AB (Svevia) förkastades med motiveringen att detta innehöll en otillåten reservation, då beräkningsgrunden inte följde kontraktshandlingarna i förfrågningsunderlaget.

Yrkanden m.m.

Svevia ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten bestämmer att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har skett på så sätt att Sveglias anbud tas upp till prövning. Till stöd för sin talan anför Svevia följande. Anbudet förkastades trots att det avgivits i enlighet med vad som erfordrats enligt förfrågningsunderlaget. För det fall anbudet inte hade förkastats hade Svevia tilldelats kontraktet.

Svevia angav i anbudet hur många och hur långa pålar bolaget hade räknat med samt priser för tillkommande och avgående pållängder, vilket var i överensstämmelse med förfrågningsunderlaget. För entreprenaden gäller dokumenten MER Anläggning 07, Ändringar och tillägg till MER anläggning 07 och Teknisk beskrivning bro och geoteknik. Av dokumentet Ändringar och tillägg till MER anläggning 07 framgår att det i ersättning för byggnadsverket – bron – ingår ersättning för byggnadsverket ”fullt färdig konstruktion” inklusive bland annat grundläggning, varmed avses att ersättning utgår med fast pris. Dock är priset för byggnadsverket inte fast i alla delar; reglering ska enligt samma dokument i ett antal fall ske efter verkliga utförda mängder enligt en särskild å-prislista. Så är fallet för prålning/pelarslagning vid skillnad mellan angiven och verklig pållängd/pelars-

längd större än en meter. Av detta följer bland annat att ett å-pris ska anges för pålar och att reglering av priset ska ske om pålarna för grundläggning av brostöden blir mer än en meter längre eller kortare än den angivna längden.

Av den tekniska beskrivningen framgår vilken längd som entreprenören ska räkna med. Entreprenören ska därvid i sitt anbud ska ange hur många pålar och vilken typ av pålar han räknar med. Anbudet ska baseras på detta antal och på den genomsnittliga pållängden enligt broritning.

Enligt Svevias beräkning utifrån dessa kriterier angavs att anbudet baserades på 22 stycken stålkärnepålar med en sammanlagd mängd om 206 meter och en medellängd om 8 respektive 10 meter. Svevia har inte angett hur många pålar av respektive längd man räknat med; dock kan en beräkning endast leda till 15 pelare om 10 meter och sju pelare om åtta meter. I enlighet med dokumentet Ändringar och tillägg till MER anläggning 07 angavs regleringspris för tillkommande pållängd till 3 000 kr per meter och för avgående pållängd till 1 500 kr per meter.

För det fall angivande av å- priser inte efterfrågades av anbudsgivaren var hänvisningen till å- priser i förfrågningsunderlaget såväl vilseledande som onödigt detaljerad.

Vägverket hade även, utan att det hade stridit mot principen om likabehandling av anbudsgivare, varit oförhindrat att förtydliga förfrågningsunderlaget för att ge Svevia möjlighet att stryka de angivna å- priserna.

Vägverket motsätter sig bifall till ansökan. Till stöd för sin inställning anför Vägverket följande. Entreprenaden är en utförandeentreprenad enligt AB 04 (Allmänna bestämmelser AB04 för byggnads-, anläggnings- och installationsentreprenader). För brodelen bär dock entreprenören konstruk-

tionsansvaret. Brodelen ska byggas med ett fast pris för färdig bro, med vissa undantagna arbeten där reglering ska ske efter verkliga mängder. Av AB 04 6 § 7 jämfört med entreprenadkontraktets § 6.2 framgår hur ersättning för arbetena i fråga ska beräknas avseende tillkommande och avgående mängder.

I dokumentet Ändringar och tillägg till MER anläggning 2007 anges således att ersättning för byggnadsverket – bron – ska utgå för fullt färdig konstruktion, men att reglering för verkliga mängder beträffande bl. a. viss pålning och pelarslagning sker enligt särskild å-prislista. Sådan å-prislista ska förhandlas fram mellan beställaren och entreprenören. För det fall överenskommelse inte uppnås sker reglering enligt självkostnadsprincipen i enlighet med AB 04 med i entreprenadkontraktet angivna procentpåslag.

Anbudsgivare hade ej att komma in med någon särskild å-prislista för exempelvis viss pålning eller pelarslagning. Svevia har i anbudet opåkallat angivit regleringspriser för tillkommande och avgående pållängd. Detta framstår som orimligt mot bakgrund av att de angivna regleringspriserna inte påverkar anbudssumman och således ligger utanför konkurrensbedömningen mellan anbuderna. De angivna regleringspriserna om 1 500 kr respektive 3 000 kr per meter är att anse som otillåtna reservationer i anbudet, varför anbudet rätteligen förkastats.

Förvaltningsrätten har den 28 januari 2010 beslutat att upphandlingen inte får avslutas innan förvaltningsrätten slutligt har avgjort målet eller något annat har beslutats.

TILLÄMPLIG LAGSTIFTNING

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU följer att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 9 kap 8 § LOU följer att en upphandlande myndighet får begära att anbudet förtydligas eller kompletteras om så kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

I rättsfallet RÅ 2002 ref 50 fastslås bl. a. att förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten anser att det inte kommit fram skäl att besluta om åtgärder enligt LOU på talan av Svevia. Förvaltningsrätten har därvid bedömt att Vägverkets beslut att utesluta Sveglias anbud med hänvisning till att det innehållit en otillåten reservation, inte är oförenligt med LOU på någon av de grunder som Svevia anført. Förvaltningsrätten har kommit fram till denna slutsats mot följande bakgrund.

Svevia har gjort gällande att deras anbud felaktigt förkastats trots att det följt vad som angetts i förfrågningsunderlaget i och med att de angett regleringspris i form av å- priser för tillkommande och avgående pållängder.

Förvaltningsrätten konstaterar att utvärderingsgrunden för entreprenaden varit att myndigheten hade anta det anbud som hade det lägsta anbudspriset (UFB 52).

Att AB 04 samt, såvitt avser mät- och ersättningsregler, MER Anläggning 07 är tillämpliga kan utläsas av entreprenadkontraktet (EK § 1.2). I fråga om ändringar och tillägg till MER Anläggning 07 hänvisas i entreprenadkontraktet (EK § 6:13) till en särskild handling – Ändringar och tillägg till MER Anläggning 07. I handlingen, som avser *Byggnadsverk*, anges att "*i ersättning för BV:EB Broar ingår ersättning för byggnadsverket fullt färdig konstruktion inklusive grundläggning*". Vidare anges att reglering dock utförs enligt särskild å-prislista vid bl.a. "*pålning/pelarslagning vid skillnad mellan angiven och verklig pållängd/pelarlängd större än 1,0 m. Vid minskad längd (avdrag) för slagen påle reduceras regleringspriset med 50 % (70 % vid stålpåle)*" (Ändringar och tillägg till MER Anläggning - 07).

Svevia har hänvisat till skrivningarna i nämnda dokument till stöd för sin inställning att de haft stöd för att ge ange regleringspris vid tillkommande och avgående pållängder.

Ändringsdokumentet ska emellertid läsas om bakgrund av regleringarna i AB 04. Såvitt avser ekonomi konstateras där att kontraktssumman avser ersättning för kontraktarbetena. Ändrings-, tilläggs- och avgående arbeten (ÄTA-arbeten) ska regleras genom avräkning (AB 04 kap. 6 § 1). Värdet av ÄTA-arbeten ska beräknas enligt avtalad å-prislista, prissatt mängdförteckning eller annan avtalad debiteringsnorm (AB 04 kap. 6 § 6). Om vär-

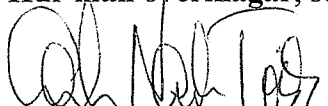
det av ÄTA-arbete inte kan beräknas enligt § 6 ska värdet – om inte parterna träffar särskild överenskommelse – beräknas enligt självkostnadsprincipen såvitt avser tillkommande arbete (AB 04 kap. 6 § 7).

Förvaltningsrätten konstaterar mot denna bakgrund att ingenstans i förfrågningsunderlaget (vari hänvisas till AB 04, MER Anläggning 07 och ändringsdokumentet avseende MER Anläggning 07) förutsätts att åprislista för ÄTA-arbeten lagts fast när anbudet lämnas. Det sätt på vilket AB 04 är utformat tyder i stället på att värdet av ÄTA-arbeten senare avtalaras med entreprenören. Förvaltningsrätten anser därför att det saknas stöd för Sveglias slutsats att bolaget haft att lämna regleringspriser i anbudet på det sätt som gjorts. Förvaltningsrätten bedömer i stället att handlingarna i målet ger stöd för Vägverkets uppgifter att regleringspriser för aktuella arbeten senare ska förhandlas med entreprenören. Kommer inte parterna överens, ska självkostnadsprincipen enligt AB 04 tillämpas i fråga om tillkommande arbeten. Förvaltningsrätten noterar också att krav på prisuppgifter för nämnda arbeten – i enlighet med vad Svevia anfört – skulle komma att binda upp Vägverket trots att uppgifterna inte påverkar grunden för tilldelningsbeslutet. En sådan ordning framstår som osannolik. Förvaltningsrätten anser sammanfattningsvis inte att Svevia förmått visa att Vägverkets handläggning står i strid mot LOU.

Vad gäller regleringen av förtydliganden och kompletteringar konstaterar förvaltningsrätten att denna bestämmelse innebär en möjlighet för den upphandlande myndigheten att begära att ett anbud förtydligas eller kompletteras – någon tvingande regel att en enhet måste ge möjlighet till detta finns inte.

Sammanfattningsvis konstaterar Förvaltningsrätten att Sveglias ansökan om åtgärder enligt LOU ska avslås. I och med detta upphör det interimistiska beslutet att gälla.

Hur man överklagar, se bilaga (Dv 3109/1c).

Cecilia Nermark Torgils
rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.